

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

GODIŠNJE IZVJEŠĆE za 2014. godinu

Savez udruga za autizam Hrvatske

Savez udruga za autizam Hrvatske je organizacija koja ima dugotrajnu tradiciju djelovanja i već je više od 30 godina prisutna na području rada s osobama s poremećajem iz autističnog spektra te njihovim obiteljima i dionicima područja u pitanju. Djelovanje u tom razdoblju je rezultiralo mnogim vrijednim inicijativama i pozitivnim promjenama u području u kojem djeluje SUZAH, no treba naglasiti kako je u mnogim periodima djelovanja rad samog Saveza bio stihiski i prepušten inicijativi malog kruga ljudi koji su na volonterskoj bazi riješavali tekuće probleme.

INSTITUCIONALNA PODRŠKA NACIONALNE ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Godina 2014., u kojoj je SUZAH dobio institucionalnu podršku, pokazuje se kao jedna od ključnih u razvoju naše organizacije. Kroz institucionalnu podršku SUZAH prvi puta u svojoj povijesti dobiva priliku zaposliti mlade stručnjake s iskustvom rada u projektnim ciklusima. Iznimno iskustvo volontera SUZAH-a, predsjednika/ca udruga članica i same predsjednice SUZAH-a Lidije Penko omoguće novim zaposlenicima brzo i kvalitetno upoznavanje s kompleksnom materijom autizma te specifičnostima brige za osobe s poremećajem iz autističnog spektra u Hrvatskoj. Osim temeljne rekonstrukcije samog djelovanja SUZAH-a promjena se događa i u imenu same organizacije. Iako SUZAH od samog početka djeluje kao savez, ovaj prefiks je dodan u naziv tek u 2014. godini te je promjenio ime iz Udruga za autizam Hrvatske u Savez udruga za autizam Hrvatske. Na ovaj način i ime prati misiju i viziju neprofitne organizacije. Troje zaposlenika/ica (dvoje kroz institucionalnu podršku i jedna kroz mjeru javnih radova), koji rade u punom radnom vremenu, kroz drugu polovicu 2014. godine uspostavlja stabilan okvir unutar kojeg SUZAH ima priliku krenuti u novu fazu razvoju koja pretpostavlja:

- stvaranje stalnog ureda

Institucionalna podrška je omogućila zapošljavanje dvoje novih zaposlenika u puni radni odnos. Ovo je bitna promjena u odnosu na prethodno razdoblje u kojemu je sva djelatnost Saveza bila prepuštena aktivnim pojedincima koji su samo na volonterskoj osnovi radili za dobrobit osoba s PAS. Ova promjena je odmah aktivno utjecala na sve aspekte rada Saveza. Uz to, Savez je u prethodnom razdoblju često selio

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrh@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

lokaciju svojeg ureda te su uredska oprema, sam prostor i tekući troškovi bili su pokriveni sporadičnim donacijama ili i onako ograničenim sredstvima članova obitelji osoba s autizmom. U 2014. godini Savez je dobio od Grada Zagreba prostor na korištenje, te je putem institucionalne podrške bio u mogućnosti opremiti prostor informatičkom i uredskom opremom te namještajem. Ovim su stvoreni minimalni uvjeti za daljnje djelovanje te prostor koji je dovoljno funkcionalan i reprezentativan za održavanje sastanaka i okupljanje udruga članica.

U dugogodišnjem periodu svojeg djelovanja SUZAH je nakupio velik broj važne dokumentacije koja je rezultirala opsežnom ali podijeljenom i neorganiziranom arhivom. Novi prostor te namještaj za arhiviranje, pribavljeni sredstvima stavljenima na raspolaganje putem Institucionalne podrške, omogućili su primjereno organiziranje i spremanje arhivske građe sakupljene od strane volontera i predsjednika SUZAH-a kroz povijest djelovanja. Preslagivanje i detaljno iščitavanje arhivske građe omogućilo je kvalitetan uvid u više od 30 godina djelovanja SUZAH-a te dalo izvrstan presjek rješavanja problematike autizma na prostoru Hrvatske.

Uredski prostor je opremljen s dva osobna kompjutera koje koriste zaposlenici i predsjednica SUZAH-a. U svrhu ispisa veće naklade letaka, potvrda i ostalih dokumenata pribavljen je fotokopirni uređaj. Sam uređaj je svoju prvu pravu primjenu našao prilikom organizacije edukacija za udruge članice. Svaki sudionik edukacije je dobio potvrdu o sudjelovanju na edukaciji te dobio priliku ispuniti evaluacijski listić.

- kontinuirana podrška za svih 12 članica SUZAH-a

Kroz 2014. godinu SUZAH je podigao komunikaciju sa svojih 12 članica iz cijele Hrvatske na novu razinu. U veljači 2014. je održana redovita izborna skupština Saveza te je ponovo izglasana Lidija Penko za predsjednicu organizacije. Na samoj skupštini je predstavljena Institucionalna podrška Nacionalne zaklade kao snažan poticaj za jačanje suradnje i komunikacije među udrugama članicama. Osim svakodnevne komunikacije s članicama i održavanje godišnje skupštine, SUZAH je kroz institucionalnu podršku omogućio da četiri udruge članice dobiju stručnu edukaciju od strane renomiranih domaćih stručnjaka iz područja autizma.

Voditeljica Programa za odrasle osobe s autizmom u Centru za autizam Zagreb, mr.sc. Renata Vragović je u Zadru 11.10.2014. održala edukaciju na temu „Agresija, seksualnost i spolnost adolescenata iz

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidiya.penko@gmail.com
lidiwap@gzr.hr

autističnog spektra" u suradnji s članicom Udrugom za autizam Zadar. Nakon pozdravljanja i predstavljanja Udruge, uslijedilo je predavanje na glavnu temu te uz dvije pauze za osvježenje, izlaganja na temu „Agresija i seksualnost adolescenata s PAS iz aspekta potrebne podrške“ i „Planiranje života adolescenata s PAS – predavanje i diskusija“. Sudjelovalo je 19 osoba, a edukacija je popraćena od strane jednih novina (Zadarski list).

Ugledna profesorica Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu, Jasmina Frey Škrinjar održala je 18.10.2014. u Dubrovniku edukaciju na temu „Dijete s poremećajem iz autističnog spektra u redovnoj osnovnoj školi“ u suradnji s članicom udrugom Zajedno do zdravlja – Dubrovnik. Nakon pozdravne riječi organizatora, uslijedilo je predavanje na temu „Odgojno-obrazovno uključivanje učenika s poremećajem iz autističnog spektra“ uz predviđeno vrijeme za pitanja i pauzu za osvježenje. Zatim se nastavlja s elementom „Razgovarajmo „Dubrovački primjeri“ – svoja iskustva iznose učitelji, nastavnici, asistenti, predstavnici stručnih službi škola, roditelji uz komentar predavačice“, a nakon druge pauze za osvježenje slijede „Pitanja iz razreda – savjetovanje učitelja i nastavnika prema konkretnim primjerima“ što završava sa zaključnom riječi. Na edukaciji su sudjelovale 52 osobe, a na temelju 37 popunjениh evaluacijskih listića doznajemo da je najbolje ocjenjen element „Odgojno obrazovno uključivanje učenika s poremećajem iz autističnog spektra - prof.dr.sc. Jasmina Frey Škrinjar“ (9,66), a najslabije „Pitanja iz razreda – savjetovanje prema konkretnim primjerima“ (9,30). Edukacija je popraćena od strane pet Internet stranica (dubrovniknet.hr; dubrovnikpress.hr; dulist.hr; radio.hrt.hr/radio-dubrovnik; kenova.info).

Djelatnica Centra za autizam dr. sc. Dragana Mamić u Puli je 08.11.2014. održala edukaciju na temu „Djeca s autizmom u redovnoj školi“ u suradnji s članicom Udruga za autizam Istra. Edukacija se sastojala od predavanja na temu „Djeca s autizmom u redovnoj školi“, „Kako uče i kako se podučavaju djeca s poremećajem iz autističnog spektra“, „Specifičnosti obilježja ponašanja, strategije postupanja, IOOP“ i „Prilagodbe postupci i podrška u svakodnevnom životu (škola, dom, okolina)“ te od dvije pauze za osvježenje i diskusiju. Na edukaciji je sudjelovalo 106 osoba, a na temelju 93 ispunjene evaluacije doznajemo da je najbolje ocjenjena organizacija skupa (9,43), a najslabije element „Prilagodbe, postupci i podrška u svakodnevnom životu“ (8,73). Edukacija je popraćena od strane šest Internet stranica (gradpula.com; regionalexpress.hr; wher event.com, glasistre.hr; najnovijevijesti.net; rojcnet.pula.org).

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

U konačnici, dipl. defektolog Žarka Klopotan, ravnateljica Centra za autizam, održala je 27.11.2014. edukaciju u Karlovcu na temu „Djeca s autizmom u pubertetu“. Edukacija je napravljena u suradnji s Udrugom za djecu s teškoćama u razvoju Zvončići, članicom SUZAH-a iz Karlovca. Na edukaciji je sudjelovalo 30 osoba, a na temelju 21 ispunjene evaluacije doznajemo da je najbolje ocjenjena organizacija skupa (9,00), a najslabije korisnost skupa u cijelini (8,23). Edukacija je popraćena preko dvije Internet stranice (karlovacki-tjednik.hr; trend.com.hr)

Svaka edukacija je napravljena uz detaljne konzultacije s predsjednicima i djelatnicima udruga kako bi tema edukacije i sam predavač bili najprimjereni za regiju Hrvatske u koju dolaze. Broj sudionika, objave u lokalnim medijama i pozitivne reakcije participanata kroz evaluacijske listiće pokazuju kako su edukacije dobro odabrane. Ovaj oblik podrške članicama se pokazao kao iznimno kvalitetan i koristan te će se kroz sličan model nastaviti i u narednom razdoblju. Iz evaluacija možemo zaključiti kako je prosječna ocjena svih edukacija u konačnici 9. Ova visoka ocjena stoji kao dokaz uspješnosti edukacija te daje motivaciju za dizanje kvalitete ovakvih edukacija na ocjenu 10.

Institucionalna podrška je omogućila nabavku tableta računala za sve članice SUZAH-a i jednu pridruženu članicu. Istraživanja koja se provode u svijetu, te u Centru za autizam u Zagrebu, pokazuju kako su ovakvi novi tipovi tehnologije iznimno primjenjivi u komunikaciji, učenju i cijelokupnom radu s osobama s PAS. Udruge članice su iznimno pozitivno reagirale na tablet računala te će se kroz 2015. godinu sakupljati primjeri dobre prakse od strane korisnika udruga članica kako bi se mogao procjeniti utjecaj ovog oblika potpomognute komunikacije.

Kroz 2014. je SUZAH bio na raspolaganju svim udrugama članicama te svim građanima Hrvatske koji su imali pitanje ili prijedlog vezan uz područje autizma. Udruga Rijeka je u rujnu 2014. godine pristupila SUZAH-u s zahtjevom za pomoć u vezi skupljanja informacija oko osnivanja zaklade. Svrha zaklade bi bila pomoći osobama s autizmom na prostoru Republike Hrvatske. Djelatnik SUZAH-a Nikola Tadić je u svrhu sakupljanja informacija kontaktirao pravnu kliniku Pravnog fakulteta u Zagrebu, koja je u prosincu 2014. ispostavila službeni odgovor koji je proslijeđen našoj udruzi članici u Rijeci, zajedno s ostalim sakupljenim informacijama. Komunikacija oko tematike osnivanja zaklade će se nastaviti i u 2015. godini.

Savez udruga za autizam Hrvatske je u 2014. godini aktivno pratilo raspisivanje natječaja za dostavu projektnih prijava i pravovremeno o ključnim datumima izvještavao udruge članice. Uz to, u slučaju

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

projektnih natječaja koji raspisani na području koje se izravno tiče udruga članica, napravljen je ciljani izvještaj o projektnim natječajima. Ciljani izvještaji su pisani sa svrhom filtriranja informacija za naše udruge članice. S obzirom da je velik dio udruga članica vođen od strane roditelja osoba s autizmom njihovo vrijeme je izuzetno dragocjeno te je mnogima, razumljivo, puno veći prioritet konstanta skrb za dijete nego isčitavanje projektnih propozicija.

U narednom razdoblju, kroz 2015. godinu, cilj je još snažnije utvrditi taj dio identiteta SUZAH-a kako bi, uz Centar za autizam i Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet u Zagrebu, SUZAH postao referentni centar za temu autizma u Hrvatskoj.

- Širenje članstva SUZAH-a

U 2014. godini nove udruge su prepoznale inicijativu i rast Saveza udruga za autizam Hrvatske, te na sljedećoj redovnoj skupštini SUZAH će potvrditi članstvo za 13. članicu „Udruga Rubikon“ iz Zaprešića i otpočeti proces pristupanja 14. članice „Udruge za autizam Bjelovar“. Cilj je nastaviti širenje članstva SUZAH-a i u narednom razdoblju.

- edukaciju zaposlenika SUZAH-a

U 2014. godini, posebice u drugoj polovici, zaposlenici SUZAH-a su uložili dodatni napor kako bi u što kraćem roku dobili što više informacija i podataka o samom autizmu i specifičnostima rada s osobama s poremečajem iz autističnog spektra na prostoru Hrvatske. U ovome je veliku ulogu imalo iskustvo i predanost volontera SUZAH-a, djelatnika i predsjednika/ca udruga članica i same predsjednice SUZAH-a Lidije Penko.

Suradnica Tena Veverka, u travnju je sudjelovala na predavanju pod naslovom: "Early detection of developmental difficulties - Standardized Tools for Monitoring Child Development" organizirano od strane Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, u suradnji sa Školom narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Klinikom za dječje bolesti Zagreb te Centrom za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Djelatnici SUZAH-a sudjelovali su na dvije jednodnevne radionice „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici faza 3“, 23. srpnja i 20. kolovoza 2014. koje je objavilo Ministarstvo socijalne politike i mladih u okviru Operativnog programa za razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

U kolovozu zaposlenici SUZAH-a su sudjelovali na radionici „Od projektne ideje do uspješne prijave na ESF natječaj“ za potencijalne prijavitelje za programe dodjele bespovratnih sredstava 5.2.4. „Jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva za pružanje socijalnih usluga“ koje je objavio Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

U rujnu je zaposlenica Tena Veverka sudjelovala na seminaru „Novi Zakon o udrugama u praksi“ koji je organizirao Centar za management i savjetovanje.

Djelatnik poduzeća Foto-Škrinja j.d.o.o. u listopadu je održao edukaciju za zaposlenike SUZAH-a na temu izrada i održavanje joomla web stranica. Radionice su korištene kao podloga za kasniji razvoj nove službene web stranice Saveza udruga za autizam i kao osposobljavanje zaposlenika SUZAH-a za kasnije samostalno ažuriranje i upravljanje stranicom.

U studenom 2014. predsjednica Lidija Penko je sudjelovala na sastanku europskog udružanja „Autism Europe“. Na sastanku održanom u Torinu predsjednica je sudjelovala na prezentacijama primjera dobre prakse te otvorila kanale za potencijalnu suradnju među Savezima na prostoru Europske unije. Primjere dobre prakse primjenjive u Hrvatskoj prezentirala je na sastanku u prosincu te zaposlenicima SUZAH-a predočila dodatne materijale i dala kontakte za nastavak rada na implementaciji. Iskustvo predsjednice Lidije Penko te materijali i kontakti koje je sakupila na sastanku Autism Europe imaju iznimnu važnost pošto će se korisiti u svrhu razvoja novih inovativnih projektnih ideja za prostor Hrvatske.

Zaposlenici SUZAH-a su u prosincu pohađali dvodnevni tečaj na temu „Evaluacija i provedba EU projekata“, proveden od strane Edukacijskog centra Mirakul te upisali dvomjesečni tečaj „Osposobljavanje za samostalnog računovođu“ koji provodi Škola za obrazovanje odraslih MA-LU kako bi stekli dodatnu edukaciju u svrhu kvalitetnije provedbe programa i projekata SUZAH-a. Zaposlenici SUZAH-a su u prosincu također sudjelovali na informativnoj radionici na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu pod nazivom „EU strukturni fondovi za društvene znanosti: dosadašnja iskustva i najava budućih natječaja“.

- jačanje kontakata s dionicima područja autizma u Hrvatskoj i svijetu

Kroz 2014. godinu SUZAH je ojačao vezu s domaćim institucijama i tijelima državne uprave. Kroz 2014. godinu SUZAH je ojačao vezu s domaćim institucijama i tijelima državne uprav: Uredom predsjednika RH,

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevit Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidiya.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Vladom RH – Povjerenstvo za osoba s invaliditetom, Ministarstvom socijalne politike i mladih, Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta, Gradom Zagrebom, ERF-om, Centrom za autizam, Uredom pravobraniteljice za OSI, Zavodom za javno zdravstvo, Registrom za osobe s autizmom (dr. med. Tomislav Benjak), UNICEF-om, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Nacionalnom zavojom za razvoj civilnog društva i drugim institucijama, gradovima, ustanovama i udrugama. Predsjednica SUZAH-a sudjelovala je na nekoliko sjednica Povjerenstva Vlade RH za OSI, na kojima se raspravljalo prvenstveno o Standardima kvalitete socijalnih usluga te Kriterijima razlikovanja udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom. Također, predsjednica je član Povjerenstva za dijagnostiku i ranu intervenciju kao predstavnik roditelja u tom tijelu, formiranom temeljem sporazuma koji je potpisana na Svjetski dana autizma 2. travnja 2014., a koji su potpisali Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, ERF, UNICEF.

Djelatnici Centra za autizam su prepoznali novi razvojni period SUZAH-a te su se stavili na raspolaženja kao savjetnici s velikim iskustvom, predavači na edukacijama koje su organizirane te članovi nadzornog tijela Saveza.

Dipl. defektolog Žarka Klopotan, ravnateljica Centra za autizam, je održala edukacija u Karlovcu na temu „Djeca s autizmom u pubertetu“. Edukacija je napravljena u suradnji s Udrugom za djecu s teškoćama u razvoju Zvončići, članicom SUZAH-a iz Karlovca.

Djelatnica Centra za autizam mr.sc. Renata Vragović je u Zadru održala edukaciju na temu „Agresija, seksualnost i spolnost adolescenata iz autističnog spektra“ u suradnji s članicom Udrugom za autizam Zadar.

Isto tako, djelatnica Centra za autizam dr. sc. Dragana Mamić u Puli je održala edukaciju na temu „Djeca s autizmom u redovnoj školi“ u suradnji s članicom Udruga za autizam Istra.

Suradnja s djelatnicima Centra za autizam se pokazala kao izuzetno kvalitetna i stvorila je model dobre prakse koji će SUZAH sigurno nastaviti koristiti u dalnjem razdoblju. Sve tri stručnjakinje su sudjelovale i na sastanku u prosincu 2014. godine kada se analizirala uspješnost provedbe projekta Institucionalne podrške Nacionalne zaklade te su pred okupljenima prezentirale svoje dojmove o

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR902340091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

uspješnosti edukacija i izložile svoje ideje za edukacije u 2015. godini. Uz to, Centar za autizam je u tako jakom sastavu još jednom izrazio svoje zadovoljstvo suradnjom sa SUZAH-om s nadom buduće suradnje.

Slična suradnja je ostvarena i sa Edukacijsko – rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu. Profesorice Jasmina Stošić i Jasmina Frej Škrinjar su obje bile aktivne u komunikaciji s SUZAH-om. Jasmina Stošić je prepoznala SUZAH kao relevantnu organizaciju na prostoru Hrvatske te predložila SUZAH kao partner na implementaciji projekte ideje „Nacionalnih konzultacija“ najjače svjetske organizacije u području autizma „Autism Speaks“ iz SAD-a. Savez udruga za autizam Hrvatske je u rujnu 2014. godine komunicirao, nakon inicijative Jasmine Stošić s ERF-a, s doktoricom Amy Daniels, koja u organizaciji Autism Speaks obnaša funkciju direktorice odjela za istraživanje javnog zdravlja. SUZAH je prepoznao projekt „Report of the Consultation for a National Registry and Biobank for Autism and Neurodevelopmental Disorders - National Stakeholder Consultation 2013-2014“ koji je proveden u Irskoj u suradnji s Autism Speaks kao izuzetno zanimljiv za primjenu na prostoru Hrvatske te je u tu svrhu pokrenuta komunikacija s ovako važnom osobom u jednoj od najvažnijih međunarodnih organizacija na području autizma. Projektna ideja je pripremljena za projektni poziv koji je zatvoren u rujnu 2014. godine i raspisan pod Operativnim programom „Razvoj ljudskih potencijala“ 2007. – 2013., Europski socijalni fond - Jačanje sposobnosti organizacija civilnog društva za pružanje socijalnih usluga. SUZAH se vodio idejom pokretanja nacionalnih konzultacija koje bi imale za cilj okupiti sve važne aktere područja rada s osobama s PAS na prostoru Hrvatske. Projektna ideja nije dobila financiranje zbog tehničkih nedostataka, no sam ispunjeni projektni obrazac i proces stvaranja projektne ideje dao je izuzetno kvalitetan temelj za svaki sljedeći projektni poziv.

Profesorka edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta Jasmina Frej Škrinjar održala je u Dubrovniku edukaciju na temu „Dijete s poremećajem iz autističnog spektra u redovnoj osnovnoj školi“.

SUZAH je u 2014. godini sudjelovao na sastanku u Ministarstvu zdravlja, sa svrhom izrade pravilnika o znaku pristupačnosti. Sudjelovao je na nekoliko sastanka u Ministarstvu rada i mirovnog sustava s ciljem izrade pravilnika o zajedničkom tijelu vještačenja. Voditelj službe za javno zdravstvo dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med. specijalist javnog zdravstva, kao koordinator stvaranja zajedničkog tijela

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

vještačenja, je prepoznao SUZAH kao predstavnik osoba s poremećajem iz autističnog spektra te njihove obitelji.

Kontaktirane su relevantne organizacije u regiji (Srbija, BiH, Slovenija, Mađarska, Španjolska) s idejom prikupljanja dobrih praksi i otvaranja novih kanala suradnje.

Djelatnici SUZAH-a, sudjelovali na završnoj konferenciji projekta "Ti, ja i mi gradimo prijateljstvo - Edukacija mladih o osobama s poremećajima iz autističnog spektra" koju je u lipnju organizirala Udruga za autizam Zagreb na Tribini grada Zagreba.

Sudjelovalo se i na centralnom događaju Međunarodnog tjedna Helen Keller, odnosno tjedna svjesnosti o gluho-sljepoći u organizaciji Hrvatskog saveza gluho-slijepih osoba Dodir, na Zrinjevcu.

Također, SUZAH je bio prisutan i na Svečanosti otvaranja fondova za OCD u sklopu fondova EGP-a i kraljevine Norveške u Hotelu Dubrovnik u Zagrebu gdje je Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva predstavila novi Fond za organizacije civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.

U organizaciji Mreže udruga osoba s invaliditetom Dalmacije i Udruge za rehabilitaciju i edukaciju VISOKI JABLANI, na Tribini grada Zagreba u okviru projekta „Drugo lice invalidnosti“ održan okrugli je stol koji je okupio predstavnike vlasti i javnih institucija te civilnog društva pa tako i SUZAH.

U listopadu je održan Šesti hrvatski psihiatrijski kongres u hotelu International u Zagrebu, organiziran od strane HLZ i HDMZITRP. Pritom su djelatnici SUZAH-a sudjelovali na Simpoziju pod naslovom „Mentalno zdravlje osoba s intelektualnim teškoćama i razvojnim poremećajima“.

Djelatnici SUZAH-a su bili ne nekoliko sastanak s djelatnicima Grada Zagreba vezano uz promjenu imena i statuta Saveza udruga za autizam Hrvatske te su predstavnici SUZAH-a pozvani da sudjeluju na godišnjem okupljanju udruga osoba s invaliditetom u prostorima stare gradske vjećnice u organizaciji Skupštine grada Zagreba. Savez udruga za autizam u protekloj godini je redovito sudjelovao na sastancima Saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, te aktivno sudjelovao u stvaranju zajedničkih stavova i prijedloga mjera koje je SOIH usmjeravo prema nadležnim institucijama.

Kao što je već bilo spomenuto, predsjednica SUZAH-a Lidija Penko, sudjelovala je na Generalnoj skupštini Autism Europe u Torinu od 28. do 31. studenog 2014. Glavna tema Skupštine bila je Problematika

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

edukacije i zapošljavanja osoba s autizmom – poštivanje članka 24 i 27. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom.

U prosincu je SUZAH imao priliku sudjelovati na obilježavanju 68. rođendana ustanove URIHO i Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, što je tradicionalno održano u KD Vatroslava Lisinskog.

- osvještavanje javnosti o problematici autizma

S ciljem skretanja pozornosti javnosti na rastući problem autizma, 2. travnja 2014. godine, odnosno za Svjetski dan svjesnosti o autizmu, svoje aktivnosti udružili su Udruga „Kišni čovjek“, ERF Zagreb i Centar za autizam Zagreb pod organizacijom Udruge za autizam Hrvatske, a sam događaj je financiran od strane Grada Zagreba sa 15,000 kn.

Dan organiziran pod motom „Od rane intervencije do školovanja i zapošljavanja“, usmjerio je na značaj prepoznavanja autizma u što ranijoj dobi te kvalitetnije obrazovanje i rehabilitaciju kroz osnovnoškolsko obrazovanje. Organiziran je štand na Trgu bana Josipa Jelačića koji je prezentirao rad UZAH-a, Udruga članica i Centra za autizam (+ LED ekran s isjećima školskog programa Centra). Uz štand se nalazila i kutija od kartona „Pazla“ koja je simbolično predstavljala novu OŠ Centra za autizam, a u nju su se ubacivale poruke djece pa i gradonačelnika koji je sudjelovao i u tradicionalnom puštanju plavih balona u zrak. Također, izrađen informativan letak „Kako prepoznati dijete s autizmom“ s osnovnim podacima o dijagnozi i smjernicama tko pruža pojedine usluge, a slično, u suradnji s agencijom za reklamni marketing, izrađena je reklamna strelica koja se vrtjela na dva spinera.

U listopadu je SUZAH otpočeo razvoj nove web stranice. Prva faza je uključivala tečaj razvoja, održavanja i vođenja web stranice napravljene na joomla platformi. Kroz naredno razdoblje, u studenom i prosincu 2014. godine djelatnik Foto-škrinja j.d.o.o. je razvijao stranicu u suradnji s djelatnicima i predsjednicom SUZAH-a. Web stranica ima jasni fokus na prezentiranje problematike autizma ali i davanje prijeko potrebnog prostora udrugama članicama SUZAH-a. Osim informacija o članicama SUZAH ima za cilj u 2015. godini razviti web stranicu kao platformu za prezentiranje informacija o autizmu iz svijeta i Hrvatske te sakupljanje informacija i vijesti udruga članica na jednoj internet lokaciji.

SAVEZ UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
CROATIAN UNION OF ASSOCIATIONS FOR AUTISM
Ljudevita Posavskog 37, 10000 ZAGREB
tel: 385 1 8896 527 fax: 385 1 8896 507
GSM: 385 91 344 2220, 385 91 604 6051
web: www.autizam-hrvatska.hr e-mail: suzahrv@gmail.com
IBAN: HR9023400091100010910 OIB: 64932576174 MB: 3247708

Ured predsjednice saveza udruga:
Senjskih uskoka 1, 51000 Rijeka
GSM: 385 91 344 2220
385 91 333 7731
tel: 385 51 551 344
fax: 385 51 551 355
e-mail: lidija.penko@gmail.com
lidijap@gzr.hr

Jedan od prioriteta SUZAH-a u drugoj polovici 2014. godine je bio jačanje Facebook stranice Saveza. Facebook je jedan od najvažnijih modernih medija te se pokazalo kao odlična platforma za davanje informacija i sakupljanje istih. U periodu od 4 mjeseca Facebook stranica je povećala broj „lajkova“ za više od 100 te je čitanost objava povećana za preko 300%. U 4 mjeseca je sastavljeno i objavljeno više od 60 objava. U narednom razdoblju SUZAH ima u planu angažiranja marketinške agencije specijalizirane za elektroničke medije, kako bi se moglo promjeniti ime Facebook stranice iz UZAH (stari naziv udruge) u SUZAH. Navedena promjena nije moguća bez angažiranja profesionalne pomoći.

Twitter u Hrvatskoj još uvijek nije dosegao razinu na kojoj se nalazi u mnogim evropskim zemljama te SAD-u no profilirao se kao platforma na kojoj komuniciraju novinari i IT profesionalci. Baš iz ovog razloga SUZAH je početkom listopada pokrenuo svoj twitter profil. U relativno kratkom razdoblju napravljeno je više od 50 objava i prikupljeno oko 25 sljedbenika. Uz to što je twitter platforma za dijeljenje informacija u velikom broju slučajeva je alat za sakupljanje informacija i vijesti iz svijeta autizma. U tu svrhu SUZAH Twitter profil prati 92 druga Twitter profia.

Kako bi širu javnost detaljnije upoznali s djelovanjem SUZAH-a i njegovih 12 članica pokrenut je proces izrade informativne brošure inovativnog dizajna. SUZAH u svojem djelovanju komunicira sa širokim krugom vladinih i nevladnih organizacija, medijima, javnim ustanovama i državnim tijelima te se pokazala potreba za izradom jedinstvenog informativnog materijala koje će na jednom mjestu prezentirati Savez, članice Saveza i samu tematiku kojom se SUZAH bavi. Proces je otpočeo u studenom, te je uključivao detaljnu komunikaciju s članicama kako bi se na najbolji način u sažetom obliku prezentirala njihova djelatnost i stručnost. Dizajnerski proces same brošure je trajao kroz prosinac te će sama brošura izaći iz tiska krajem siječnja 2015.

U Rijeci, 15.01.2014 godine,

Predsjednica SUZAH-a

Lidija Penko

